

V
V R A D I O - N Y T T V
V V V V V V V V V V V V V V V V V V V V

Nr , 53, Redaksjonen avsluttet onsdag den 23. september 1942, 2, og siste årgang,

K o m m e n t a r e r .

Reuters korrespondent i Moskva telegraferer 22. sept. at troen på at Stalingrad ikke kommer til å falle stadig blir sterkere. Russerne blir stadig mere aggressive og tyskerne har ikke hatt noen ny framgang de siste 24 timer. Den tyske general v. Dittmar søker i den tyske kringkasting å undskydde at de tyske profetier om Stalingrads snarlige fall ikke har slått til og uttaler bl.a. at seieren er lett når moralen i motstanderens hær bryter sammen, men den bolsjevikiske soldats motstand knekkes ikke. Han har en enestående evne både til å gi og ta imot slag. Generalen sier også at Russland har den maktigste militære organisasjon i verden, ingen kan som den kalte til nye reserver i kampen. En korrespondent til Berlin-avisa "Der Montag" skriver ganske åpenhjertig fra Stalingradfronten, at det tyske infanteri ikke lenger har den samme slagkraft som før og at det er et under at det kan fortsette kampen mot den maktige Røde armé". Den britiske kringkastinga opplyser at den tyske radio for flere dager siden bebudet en viktig militær melding og de ventet sikkert å kunne melde om Stalingrads intagelse, men Stalingrad fallt ikke og den tyske radio var derfor nødt til å fabrikere en seiersmelding for lytterne som ventet. Den laget da meldingen om ødeleggelsen av en stor alliert konvoi på vei til Russland, men noen dager etter dementerte den sjømeldingen ved å opplyse at skip fra den "ødelagte" konvoien var blitt angrepet utenfor Arkangelsk. Fra engelsk hold spørres det også hvorfor ikke det tyske slagskip Tirpitz deltok i angrepet, det skal jo befinne seg i Nord-Norge.

Roosevelt har foreslått nye 7.7 milliarder dolars til flåten. Formannen i flåtehygningsskomiteen Winson erklærer at Dieppe og Salomonøyene bare er en liten forsøk på hva aksemaktene vil bli stilt overfor. Hangarskip vil erstatter slagskip som flåtens ryggrad. Flåten og flyet er den ambolt som de allierte seier kommer til å bli hamret ut på tilslutt. Sjefen for det amerikanske luftvåpen i Europa, general Eaker uttaler at de amerikanske flystyrker i løpet av de nærmeste måneder vil ha alt de behøver for å kunne utføre bombetokter som skal ødelegge den tyske krigsmaskin.

Den finske sendemann i Washington Procopée uttaler at "Finnland ønsker å gjøre slutt på stridighetene så snart truslen mot landets eksistens er fjernet og en sikker garanti oppnådd. Muligheten av en finsk-russisk separatfred er bragt på bane i diplomatisk kretser, men noe forslag om fred er ikke blitt overrakt Finnland. De finske tropper har allerede høsten 1941 sikret den frontlinjen som de siden har holdt uten å trekke seg tilbake og uten å gå videre fram. Det amerikanske utenriksdepartementet sendte ut et memorandum der det ble gjort klart at Amerika visste at Russland var villig til å slutte en fredstraktat med Finnland og at det til og med skulle gjøres territoriale innrommelser. Cordell Hull skulle være mellommann. Tre dager seinere ble det meldt i kringkasteren i Helsinki at USA har øvet press på den finske regjering for å få Finnland til å innstille krigen, men det kan Finnland ikke gå med på. "Det opplyses forøvrig fra Washington at Cordell Hull nå forbereder en e. klæring om forholdet til Finnland."

Utfallet av kommune- og landstingsvalgene i Sverige viser, at de antinazistiske kreftene i det svenske folk er i vekst og at tilliten til regjeringens svake og ettergivende politikk overfor Nazi-Tyskland er betydelig svekket. Etter de valgsresultater som ble offentliggjort 21. sept. har sosialdemokratene tapt 33 og høyre 15 mandater. Bondeforbundet har vunnet 34, kommunistene 16 og det frisinnede Folkerparti 6 mandater. Landsforræderen Flygs nazistiske "socialistparti" tapte samtlige sine 5 mandater. Den tyske presse og kringkasting sjærer tender over resultatet og fable om "bolsjevisering" av Sverige.

Ostfronten.

Etter de siste meldinger fra østfronten har stillingen ved Stalingrad bedret seg betydelig. Etter en Reutermelding er tyskerne kastet tilbake på en 3 km bred front og de russiske tropper fortsetter å rykke fram. De nye tyske reserver som er tilkalt må ta seg fram over hauer av lik fra falne tyske kamerater. I meldinger den 20. sept. heter det at det framleis raser nærkamper i Stalingrad og at flere gater er blitt ryddet for tyskere. To tyske bataljoner ble fullstendig tilintetgjort. News Chronicle skriver at kampene i de nordvestlige forsteder ser ut til å bli blodigste i historien. Om dagen stormer tyske tankkolonner mot barrikadene i håp om et avgjørende gjernombrudd, nærkamper pågår stadig og kanonene tordner. Den 21. sept. opplyses det at to tyske infanteriregimenter er blitt

utslettet ved Stalingrad. Flere gater er blitt gjenerobret. Kampene raser i en halvsirkel om byen. I siste uka er 320 tyske fly ødelagt mens 205 russiske fly gikk tapt. Reuters korrespondent melder at slaget ved Stalingradd har nådd sin høyest tenkbare voldsomhet. Fienden drives ut av byen gate for gate, hus for hus. Russiske forsterkninger ankommer stadig. Den 22. sept. meldes at russerne har gjenerobret en viktig høyde ved den nordlige del av Stalingrad. Byens forsvarere viser tiltagende aktivitet. Det pågår artilleriduell mellom v. Bocks langtrekkende skyts og det tunge russiske arilleri fra østsiden av Volga. Et sted søkte tyskerne med 40 tanks og 1000 mann stormtropper å trenge gjennom barrikadene men forsvarerne avviste angrepet. Stalingrad brenner og hele byen er en slagmark, heter det i en melding. Den 23. sept. meldes om ny russisk framrykning etter at tyskerne var fordrevet fra sine stillinger. Utenfor byen gjør russe ne forbittret motstand mot overlegne fieltlige styrker. Om stillingen i Nord- aukas foreligger det meldinger som opplyser om harde kamper ved Mozdok og Prokladnaja på veien til Groznyj. Times Moskvakorrespondent melder 21. sept. at tyskerne har mistet storstedelen av sine tankavdelinger i Kaukas. Den 3., 15., og 22 panserdivisjon har mistet en vesentlig del av sine styrker. Terekdalen er blitt en dødsfelle for de tyske kjernetropper som er satt inn der. Den første delen av kampene om Kaukas er endt med et ødeleggende nederlag for tyskerne sier korrespondenten. Tross tapet av Novorossijsk har den russiske flåten framleis herredømmet i Svartehavet og gjør virksomme angrep mot troppekonvoyer og havner i Svartehavet. 4 tyske troppeskip og flere ferjer er ødelagt eller skadd alvorlig. Den 21. sept. meldes om avviste tyske angrep ved Voronesj der 3000 tyskere falt og et stort bytte ble tatt av russerne. Den 22. sept. meldes at russerne har gjenerobret en meget viktig stilling i Voronesjområdet. Det pågår stridsvogn- og nærkamper i en by i nærheten av Voronesj. Den 22. sept. meldes at 30 bunkers er erobret på Leningradfronten. 4 fieltlige transportfartøyer er senket i østersjøen.

fra Bulgaria meldes at hovedstaden Sofia er blitt overfløiet av fieltlige fly av ukjent nasjonalitet.

Det opplyses at det har vært stadige angrep på Kirkenes, men skadene på sivil eiendom er forbausende liten. Skadene på militære anlegg er derimot meget store. Ved et angrep ble tre tyske radiostasjoner og lo fly ødelagt. Tyskerne er meget nervøse for en invasjon og har bygget skyttergraver.

Vestfronten.

Store britiske flystyrker foretok etter en melding 20. sept. angrep på München og på Saardalen. Jagerfly var over okkuperte områder. Andre fly angrep skip utenfor den hollandske kyst. Lo britiske fly savnes. Angrepet på München varte en halv time. Drømnet fra eksplosjonene var så sterkt at det hørtes helt til Basel i Sveits. Sveitsiske tindebestigere kunde se brandene i München fra alpene.

Den britiske marineminister Alexander opplyser at de britiske tap av slagskip nå er erstattet ved nybygging og tapet av jagerer er mere enn erstattet. To nye slagskip på 35000 er nå ferdig og har sluttet seg til sine søsterskip i flåten.

4 tyske ubåter er blitt senket eller alvorlig skadd i Biskayabukta meldes fra London. På en av ubåtene som ble senket ved synkborber ble kapteinen drept på broen. Løytnanten søkte med revolver i hånden å ta kommandoen men han ble drept av mannskapet. Endel av mannskapet kom fra det med livet og uttalte sin glede over at krigen var slutt for deres del. En kanadisk matros ble drept og flere såret under kampen.

Stillehavet.

Den amerikanske admiral Knox uttaler at japanerne forbereder et nytt angrep på Salomonøyene. Et kinesisk krigskommunike melder at et nytt japansk forsøk på å trenge fram i Mongoliet er tilintetgjort.

Wilkie i Moskva.

Roosevelts utsending Wilkie er nå kommet til Kuibysjev og Moskva. Etter et besøk i russiske rustningsfabrikker uttaler han at arbeidet foregår med samme effektivitet som i de amerikanske rustningsbedrifter.

Svenske manøvrer på vestkysten.

Store manøvrer av sjø-luft- og landstridskrefter er bekjent på den svenske vestkyst med sikte på å styrke forsvarset av Göteborg mot fieltlige angrep.